

GŁOS WARSZAWY

WYDAWNICTWO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Jeszcze w sprawie pomocy

Zagadnienie pomocy dla walczącej Warszawy staje się coraz bardziej palącym problemem w miarę, jak przedłuża się walka, w miarę jak wyczerpują się szczupłe zasoby broni i amunicji, w miarę jak w związku z barbarzyńskimi metodami walki naszego wroga pogarsza się położenie ludności cywilnej. Zupełnie nie rozumiałem, że wszystkie niemal organa prasowe czołowe miejsce poświęcają tej sprawie. Jest to — powiadamy — zrozumiałe. Natomiast niezrozumiałe jest wszystko, od początku do końca, co na ten temat wypisuje większość pism warszawskich.

Zgodny sens wypowiedzi wszystkich organów prasowych obozu rządu londyńskiego jest następujący: zrobiliśmy problemem co tylko zrobić mogliśmy, aby uzyskać pomoc sowiecką. Mimo to pomocy tej nie uzyskaliśmy, więcej, bo stanowisko sowieckie uniemożliwiło zachodnim aliantom przyjscie z pomocy — Warszawie.

W stanowisku tym są dwie strony. Jedną, na którą zwracaliśmy uwagę i którą raz jeszcze z całym naciskiem podkreślaliśmy: twierdzenie naszych sfer kierowniczych i odpowiedzialnych nie jest zgodne z prawdą. Faktem jest, że stan sporu między rządem londyńskim a Zw. Sowieckim na pierwszy plan wysunął kwestie polityczne i prestiżowe, uniemożliwił politycznym i wojskowym kierownikom powstania bezpośrednie zwrócenie się do rządu sowieckiego o pomoc. — Przytoczone przez „Biuletyn Informacyjny“ dokumenty wszystkie jaskrawo ilustrują, iż kierownicy powstania nawet w obliczu tak odpowiedzialnego zadania i poważnej sytuacji, w jakiej znalazła się Warszawa, nie uznali za stosowne choćby o włos zmienić swój stosunek do Sowietów.

Ani na chwilę nie zapomnianno o tym, że rząd londyński nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych z rządem sowieckim, że przeto wszelkie bezpośrednie zwracanie się jest w y k l u c z o n e. Można zwracać się jedynie za pośrednictwem państw trzecich.

Absurd tego stanowiska ujawni się w całej pełni, jeśli zrozumiemy, iż kwestia pomocy dla Warszawy ze strony sowieckiej — to nie jest kwestia kilku rzutów broni — to zasadnicza sprawa współdziałania polskich oddziałów z oddziałami sowieckimi i polskimi, walczącymi u wrót Warszawy, to sprawa ich podporządkowania się dowództwu sowieckiemu i polskiemu, kierującemu operacjami na ziemiach polskich. Polskie siły walczące na tyłach frontu wschod-

niego muszą stać się integralną częścią sił alianckich i polskich, walczących na naszych ziemiach. Przykład francuski jest tu dostatecznie pouczający.

I dlatego, powtarzamy, nie tylko nie wystosowano bezpośredniego apelu, apelowano przez trzecie ręce najpierw do rządu w Londynie, ten do rządu W. Brytanii i ten skolei do Moskwy. Ale trzeba powiedzieć więcej: — bezpośredni nawet apel nie może zastąpić tego, co z punktu widzenia czysto militarnego jest najważniejsze: — nawiązanie współdziałania, jasnego określenia stosunku sił zbrojnych walczących w Warszawie do dowództwa sowieckiego i polskiego.

Podstawową formą pomocy dla Warszawy jest rozbięcie sił niemieckich i zajęcie jej przez wojska sowieckie i współdziałające z nimi formacje polskie. — Komunikaty sowieckie przekonują nas, iż w tej dziedzinie Armia Czerwona robi wszystkie wysiłki, rozbijając systematycznie wszystkie próby wroga utrzymania umocnionych pozycji na prawym brzegu Wisły. Jeśli idzie o inne formy pomocy, wy magają one ścisłego współdziałania Warszawy z frontem i ta sprawa leży całkowicie w rękach warszawskiego dowództwa AK.

Ale istnieje inna jeszcze strona zagadnienia. Od szeregu dni jesteśmy świadkami zaostrzonej kampanii antysowieckiej ze strony obozu rządowego. Ton prasy oficjalnej każe sądzić, że bynajmniej nie jest jej celem nawią-

zanie jakichkolwiek stosunków ze Zw. Sowieckim, lecz przeciwnie, wyzyskiwanie wszystkiego dla dalszego jątrzenia tych stosunków. Dla każdego bezstronnego obserwatora jest coś absurdalnego w tym zestawieniu najostrejszych ataków na Sowietów z żądaniem pomocy. — Trzeba by się zdecydować, o co chodzi — czy powstanie warszawskie ma być wykorzystane dla pogłębienia różnic między polskim obozem w Londynie i Moskwą, czy też dla nawiązania współpracy. Dwie te rzeczy naraz pogodzić się nie dadzą.

Jak daleko sięgnęło zaślepienie polityków prorządowych, ilu struje organ jednego z czterech stronnictw rządowych „Kurier Stołeczny“ z dn. 1.9. Oto przyznanie przez aliantów Armii Krajowej praw kombatantów ma ochronić żołnierza polskiego nie przed Niemcami, lecz przed... Sowietami. Wspomniane pismo broń przeznaczoną do walki z Niemcami obróciło przeciwko Sowietom. Jest to dowód choroby ciężkiej i nieuleczalnej, jaka toczy nasze czynniki polityczne. Czas, aby odpowiedzialni d-cy warszawskiego powstania zajęli się powstrzymaniem szerzącej się szkodliwej epidemii. Albowiem krwawa i kosztowna walka, jaką toczy stolica, nie może być wyzyskiwana przez polityczne koterie. Interes milionowej krwawiącej Warszawy, interes szerokich rzesz narodu musi zwyciężyć. Musi być postawiony ponad wszelkie uboczne względy, ponad takie czy inne prestige.

Przemówienie prem. Mikołajczyka

LONDYN, 1. 9. — Premier St. Mikołajczyk w 5-ą rocznicę wybuchu wojny, wygłosił przemówienie do kraju i do walczącej Warszawy. Stwierdził, że Rada Jedności Narodowej i czynniki delegatury w Warszawie aprobowaly projekt memorandum do rządu ZSRR, co stanowi dowód ich trzeźwości politycznej. Rząd Polski nie zrezygnuje z niepodległości, niezawisłości i suwerenności Polski.

Rozpoczęcie Powstania w Warszawie — oświadczył prem. Mikołajczyk — nastąpiło na podstawie obiektywnych danych i w odpowiednim czasie, wobec czego biorę na siebie całkowitą odpowiedzialność za wybuch powstania. Armia sowiecka stała n apredpolach Warszawy. — Nasze oddziały, tak jak i na wschodzie Polski, wystąpiły do walki, aby pomóc armii sowieckiej. Wyzwolenie Warszawy nie nastąpiło przecież tak prędko, jak się tego spodziewaliśmy.

Nie ma innej drogi, jak walczyć i wytrwać.

Warszawa ma pełne prawo żądania pomocy. Dotąd była ona niewystarczająca. Zwracam się do marsz. Stalina, prez. Roosevelta i prem. Churchilla, aby uczyni wszystko celem pomocy bohaterkiemu miastu. Warszawa czeka, czeka Naród Polski i opinia całego świata.

Premier wyraża nadzieję, że pomoc dla Warszawy w odpowiednim czasie jeszcze nadejdzie. Jeśli miałyby być inaczej, kraj będzie zawiadomiony.

Niemcy usiłują złamać opór Warszawy, grożąc spalaniem resztek miasta. Z całą odpowiedzialnością oświadczam, że za mordowanie ludności cywilnej i żołnierzy AK, za palenie miasta — Niemcy poniosą straszliwą karę. Warszawa walczy, aby żyć, aby wziąć udział we wspólnym zwycięstwie narodów sprzymierzonych nad Niemcami i ukaraeniu bestii niemieckiej.

Na frontach Warszawy

Stare Miasto trwa w bohaterskiej obronie

W dzień i w nocy utrzymuje się nieustający ogień nieprzyjaciela, skierowany na Stare Miasto. Ruiny Starówki ostrzeliwane są artylerią, rażone ogniem moździerzy, miotaczami min, — ciężkim bombardowaniem z powietrza. Mimo to oddziały Armii Krajowej i Armii Ludowej z bohaterskim samozaparciem odpierają natarcia npla, przeszkadzając nadal Niemcom w swobodnym użytkowaniu dróg wyjazdowych na zachód w kierunku Woli oraz na północ przez wistotradę.

Nacierające oddziały nieprzyjaciela zdolały uzyskać pewne włamanie w naszych pozycjach. Toczy się zacięte walki w rejonie Ratusza i pałacu Blanka, na Bonifraterskiej i Sapieżyńskiej, u wylotu Świętojańskiej, w rejonie kościoła Najświętszej Maryi. Podane wczoraj odbicie kościoła dokonane zostało, jak się dowiadujemy, brawurowym atakiem oddziału Armii Ludowej pod dowództwem por. Gustawa. Załoga Starego Miasta trwa w bohaterskiej obronie.

ŚRÓDMIEŚCIE.

W rej. Dworca Poczтового, fa bryki Bormana, ul. Srebrnej i ulicy Towarowej — panował wczoraj względny spokój. Obie strony ograniczały się do działań patrolowych. Plac Grzybowski i ul. Graniczna były silnie ostrzeliwane. Niemcom udało

się przejściowo opanować jeden z domów przy ul. Królewskiej. Złota i Sienna obrzucone były minami z „krów“. Dalsze szkody powstały na ul. Siennej, Slińskiej i Mariańskiej. Nadto kilka min kruszących rzucili Niemcy na okolice placu Napoleona. Rozszerzyliśmy nasz stan posiadania w kierunku Żelaznej Bramy i Hal Mirowskich. Natarcie npla na szpital św. Łazarza zostało odparte.

Samoloty niemieckie kilkakrotnie obrzuciły bombami teren Śródmieścia. Pojedyncze bomby spadły na Powiśle.

NA INNYCH ODCINKACH

Niemcy umacniają swoje pozycje w rejonie dawnego lotniska i Al. Niepodległości oraz u wylotu ul. Koszykowej i na terenie Kasyna Gry w Al. Szucha. — Niemcy zamknęli w Al. Szucha zaopatrywani są w żywność i amunicję zrzutami z samolotów.

Sielce były dotkliwie bombardowane przez samoloty nieprzyjacielskie oraz przez artylerię przeciwlotniczą. Czerniaków ostrzeliwali Niemcy z czołgów.

Na Żoliborzu podejmowane przez Niemców lokalne ataki zlamaly się. Oddziały AK i AL poprawiły swoje pozycje.

Na pozostałych odcinkach frontów Warszawy nie nastąpiły żadne istotne zmiany.

KOBIETY-ŻOŁNIERZE

Bohaterskie postacie żołnierzy Powstania warszawskiego przejdą do historii. Mówić o nich będzie legenda, staną się symbolem nieugiętej postawy, szaleńczej odwagi i nadludzkiej wytrwałości.

Obok imion żołnierzy - mężczyzn, utrwala się na kartach dziejów imiona kobiet. Zasłużyły na to wkładem krwi i poświęcenia, jaki wnoszą do walki ludu warszawskiego. Zahartowane w ciągu pięcioletniej ciężkiej pracy konspiracyjnej pokazały dziś, że umieją stanąć na wysokości zadania również w jawnej walce. Dają z siebie wszystko, czego wymaga dobro walki. — Spotykamy je tam, gdzie toczy się śmiertelny bój, gdzie śmierć zagłada w oczy:

Na barykadach i placówkach, walczące obok mężczyzn i nie ustępujące im w bohaterstwie, poświęceniu i brawurze.

W pierwszej linii frontu jako sanitariuszki, z narażeniem życia niosące pomoc rannym towarzyszom.

Przekradające się im tylko znanymi przejściami przez najbardziej zagrożone odcinki jako łączniczki wojskowe.

W drużynach ratowniczych wydzierające walącym się murem dziesiątki istnień ludzkich.

Spotykamy je wszędzie... One to właśnie są żywym przykładem, jak potrafi walczyć naród, gdy ogarnie go jedna wola i jedno pragnienie: pragnienie wolności.

Strajk Kolejarzy na Węgrzech

Na Węgrzech proklamowany został przez socjalistyczne związki zawodowe strajk kolejarzy. — Strajk ten może mieć niezwykle doniosłe znaczenie dla rozwoju wypadków wewnętrznych na Węgrzech.

Minister spraw wewnętrznych wydał bardzo rygorystyczne za

rzędzenia w stosunku do strajkujących kolejarzy.

Z Budapesztu nie odszedł dzisiaj ani jeden pociąg. Organizacje antyhitlerowskie wzywają robotników węgierskich do wystąpienia zbrojnego przeciw okupantowi niemieckiemu.

Znaczenie ziem nadodrzańskich oraz Prus Wschodnich w dziedzinie produkcji rolnej

Według agencji Reutersa w wywiadzie, udzielonym prasie zagranicznej, przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego poruszył sprawę granicy z Niemcami, mianowicie, że „ziemie po Nysie i Odrę aż do Bałtyku łącznie ze Szczecinem i Prusami Wschodnimi muszą należeć do Polski”.

Sprawa tych, w większości polskich ongiś ziem, a obecnie bastionów germańskiego parcia na wschód od dłuższego czasu nie schodzi z porządku dziennego. Pamiętamy, że Związek Sowieckich Republik oddawa gorąco popiera te nasze żądania, a również Stany Zjednoczone Ameryki i Wielka Brytania są oponentami naszej sprawy. Wobec bliskiego końca wojny, bliższego niż nam wszystkim się wydaje, nie będzie od rzeczy zapoznać się bliżej z tymi ziemiami.

W danym wypadku, jeżeli weźmiemy jako granicę wyżej wymienioną Nysę i Odrę, idzie o wielki szmat ziemi, o Śląsk Opolski, prawobrzeżny Śląsk Dolny, całą Marchię Graniczną, Poznań — Prusy Zachodnie, część prowincji brandenburskiej, trzy czwarte Pomorza oraz Prusy Wschodnie. Obszar tych ziem obejmuje więcej przestrzeni 3 dużych naszych województw.

Poza Śląskiem Opolskim ze swym znacznym górnictwem i hutnictwem pozostałe prowincje mają charakter wybitnie rolniczy. Są one śpichlerzem Rzeszy w dziedzinie produkcji produktów rolnych. Scharakteryzujemy z grubsza poszczególne prowincje odnośnie ich właściwości produkcyjnych.

Prusy Wschodnie i Pomorze, to wspaniałe — że tak powiemy — fabryki żyta, masła i sera oraz mięsa. Tam panują niepodzielnie junkrowe prusy na swych olbrzymich folwarkach, stamtąd wywodzi się pruski imperializm, stale nienasycony, stale prący do wojny. Wszyscy chęba znają te przepyszne wschodniopruskie krowy rasy nizinnej o wydajności 20 do 30, litrów mleka, te świetne świnię rasy uszlachetnionej z krótkim niezmiernie okresem tuczu (100 kg. w ciągu 6 miesięcy!) — stamtąd wywodzi się sławny ser tyłczycki, u nas tak dobrze znany. Pomorze pozostaje w dziedzinie produkcji kartofli posiada bodaj na całej kuli ziemskiej stanowisko zgola wyjątkowe: jest ośrodkiem hodowli najszlachetniejszych gatunków kartofli - sadzeniaków. Albowiem z 270 tys. ha (pół miliona polskich morg) na których sadzono w Niemczech w 1943 r. elitarne sadzeniaki, aż 240 tys. ha, tj. 90 proc., przypada na Pomorze!

Marchia Graniczna Poznań—Prusy Zachodnie, utworzone z tych części województw poznańskiego i pomorskiego, które według traktatu wersalskiego pozostały przy Rzeszy, wykazuje procentualnie największe nadwyżki kartofli i żyta. Również prowincja brandenburska po prawej stronie Odry zaopatruje wybitnie swymi nadwyżkami żyta i kartofli deficytowe prowincje Niemiec. Wszystkie te prowincje to prawdziwe śpichlerze, tymbardziej, że ich zaludnienie jest słabe, znacznie niższe niż w Polsce. Wynosi bowiem od 43 do 66 osób na 1 km², w Polsce natomiast 90.

Natomiast prawobrzeżny Śląsk Dolny oraz Śląsk Opolski, który to ostatni nawet według tendencyjnych statystyk niemieckich, wykazuje olbrzymią przewagę ludności polskiej na wsi, mają zaludnienie znacznie większe niż Polska, bo 120 — wzgl. 145 osób na 1 km². Mimo to

wskutek najintensywniejszej gospodarki rolnej, obszary te nie są deficytowe w dziedzinie produkcji żyta i kartofli, a wybitnie nadwyżkowe co do pszenicy, a przede wszystkim cukru. Śląsk w zakresie produkcji cukru, to prawdziwa Kuba, co dla Polski ma niemałe znaczenie wobec znacznej ilości zniszczonych cukrowni, a w związku z tem wielkiego przypuszczalnie deficytu cukru. Pogłowie świń na Śląsku Opolskim jest stosunkowo najwyższe w całej Rzeszy.

Reasumując nasze wywody stwierdzamy, że wschodnie prowincje Rzeszy, mające Polsce przypaść w udziale, jako typowo rolnicze (z wyjątkiem Śląska Opolskiego) razem wzięwszy, wykazują wielkie nad-

wyżki we wszystkich dziedzinach produkcji rolnej i hodowlanej. Będą więc uzupełniały naszą apro wizację, która w pierwszym okresie po wojnie w oparciu o dotychczasowe nasze gospodarstwa rolne, mocno zniszczone i wyczerpane, byłaby niedostateczna. Zresztą w okresie przedwojennym jedynie wskutek niedojadania szerokich warstw, byliśmy w stanie eksportować niewielką część produktów rolnych, albowiem tylko w przecięciu 6 proc. naszej produkcji zbożowej. Przy normalnej konsumpcji byłibyśmy nawet w latach dobrego urodzaju skazani na import zbóż z zagranicy, i to dopóki nasza uprawa ziemi wraz z nawożeniem nie doznałaby radykalnego ulepszenia.

1939--1944

LUBLIN, 1. 9. — Członek Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, dr. St. Jędrzychowski wygłosił w dniu dzisiejszym przez rozgłośnie lubelską, następujące przemówienie:

W dniu dzisiejszym mija pięć lat od chwili, gdy Niemcy zbrojnie napadli na Polskę. Licznymi doskonale uzbrojonymi i zmotoryzowanymi dywizjami, szaloną przewagą lotnictwa, czołgów i in. środków technicznych zaleli Niemcy nasz kraj, napotykając na zdecydowany opór armii i całego społeczeństwa. Mimo całego lutnej przewagi wroga, mimo braku jakiegokolwiek pomocy z zewnątrz, Polacy bili się do upadłego, ulegając dopiero przewadzie technicznej wroga. Fakt, że Polska walczyła bez żadnej pomocy zewnętrznej, zawdzięczać można polityce min. Becka, który odizolował Polskę od tych mocarstw, z których ewentualna pomoc w walce z najeźdźcą nadejść mogła.

Polska walczyła z wyruszającym na podbój Europy Hitlerem pierwsza. W historii 1939 r. zapisały się złotymi zgłoskami na zwy pól bitewnych: Westerplatte, puszczę Tucholskiej, Kutnai Warszawy.

Do boju w Warszawie stanęła cała ludność. Do boju stanął socjalista Niedziałkowski, prezydent m. Starzyński, komunista Buczek i wielu innych, ożywiających zgodną myślą walki z wrogiem. Zabrakło tylko najreakcyjniejszej klikki sanacyjnej z wdaniem naczelnym Rydzem - Śmigłym na czele, która szukała ratunku w ucieczce, pozostawiając bezbronną ludność Warszawy jej własnemu losowi. Warszawa krwawiła i walczyła bohaterstwo, odrzuciła ultimatum niemieckie i uległa dopiero, gdy zabrakło amunicji, broni, wody, lekarstw i żywności. W walkach tych, pełnych ofiarności i bohaterstwa walczył ramię przy ramieniu żołnierz polski — robotnik, chłop i inteligent — wykując braterstwo jedności i czynu. Warszawa padła. Ofiarą hitlerowskiego pochodu na Europę padły kolejno Norwegia, Belgia, Holandia, Francja, Jugosławia, Grecja... Cała Europa znalazła się u stóp zwycięcy.

Od owych chwil upływa dzisiaj pięć lat. Pięć lat przetrwano w straszliwych warunkach okupacji. Ale przez te pięć lat polska walka z okupantem nie ustała ani na jedną chwilę. Z jawnych form walki przystąpiono do bojów podziemnych. To, co

w Polsce żyło myślą niepodległą — konspirowało i szykowało się z niezłomną wiarą do momentu ostatecznego rozrachunku z okupantem. Ta walka w nowych warunkach wysunęła na czoło społeczeństwa nowe jednostki, nowe osobowości, nowych ludzi. Ci, którzy z kraju uszli, stworzyli w tych miejscach, dokąd ich los zaprowadził, nowe Polskie Armie, które walczyły na obczyźnie z Niemcami. Społeczeństwo polskie w czasie okupacji przeżywało ciężkie chwile. Takimi chwilami był upadek sprzymierzenia Polski — Francji, takimi było wycofywanie się Armii Czerwonej w głąb Rosji. Były to momenty, w których zdawało się Polakom, że wszelkie nadzieje na lepsze jutro zanikły już zupełnie. Dopiero klęski Niemców pod Moskwą, pod Stalingradem, ofensywy zwycięskiej na Białorusi i Ukrainie podniosły nadzieje Polski na odzyskanie wolności i niepodległości. Zwycięsko kroczące na zachód wojsko Czerwonej Armii, napawało zniekaną i krwią zbroczoną Polskę nadzieją i wiarą w lepsze jutro. I nadzieje te nie zawiodły. Na oswobodzonych terenach Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego odbudowuje niepodległą państwowość polską. Linie frontu przechodzą znowu przez ziemie polskie. I znowu Stolica płonie w ogniu walki z okupantem. I znowu walczą synowie Polski, robotnicy i inteligenci w Warszawie o niepodległość kraju.

Jeszcze byli Niemcy w stanie zahamować ofensywę bolszewicką na Warszawę, lecz nie na długo, bo Warszawa będzie już w najbliższym czasie oswobodzona przez Armię Czerwoną i maszerującą z nią Armię Polską. Za Paryżem i Bukaresztem zrzucił się na siebie pęta niewoli i nasza Stolica.

Z ostatniej chwili

LONDYN, 1. 9. — Przemawiał prez. Raczkiewicz. Oświadczył, iż powstanie w Warszawie było wyrazem spontanicznego porwy ludności stolicy w momencie, gdy armia sow. zbliżała się do Warszawy. Przed bohaterką, rozpaczliwą walką Warszawy należy schylić czoło, a nie przeprowadzać jej krytykę. Siła brutalna nie może zwyciężyć nad sprawiedliwością i słuszością.

MOSKWA, 1. 9. — Radio ZPP

Dieppe, Arras, Verdun Błyskawiczny marsz Sprzymierz. we Francji

Front niemiecki w północnej Francji załamał się. Wojska kanadyjskie bez walki zajęły port Dieppe oraz dalej na północ Le Treport. Czołówki kanadyjskie dotarły do ujścia Sommy i przed miastem Abbeville.

Brytyjczycy, którzy przekroczyli Somnę, zajęli Arras. Amerykanie odcięli drogi odwrotu Niemców z Le Havre i zbliżyli się na 3 km. do miasta.

3-a armia amerykańska sforsowała Mozę i zajęła Verdun. — Sforsowano Mozę również 50 kilometrów na południe od Verdun w rej. Commercy zajęto St. Mihiel. W średnim biegu Mozy Amerykanie dotarli do rzeki — pod Sedanem i oddaleni są o nie więcej niż 80 km. od granicy Niemiec. Postępy wojsk amerykańskich między Paryżem a Sedanem są 2 razy szybsze, aniżeli postępy niemieckiego „Blitzkriegu“ w r. 1940. — Sprzymierzeni wzięli do niewoli gen. Eberbacha, a dowódcę 7-ej armii niemieckiej Eberbach został wzięty do

niewoli w momencie, gdy... spożywał śniadanie.

Sprawozdawca BBC, Wilson, oświadczył: Wojska sojusznicze zbliżają się do granic Rzeszy. — Dobre dywizje niemieckie we Francji zostały rozbite i zniszczone. Sprzymierzeni mają przed sobą jeszcze t. zw. Wał Zachodni, ale do obrony jego potrzebują Niemcy 60 dywizji. — Skąd wezmą tak wielkie ilości wojska?

We Francji południowej Amerykanie posunęli się o 25 km. na północ — zachód od Grenoble, docierając do Voiron. Tym samym zagrożona jest najważniejsza droga odwrotu Niemców z rejonu Valence. Na Riwierze wojska sojusznicze przekroczyły granicę francusko - włoską i dotarły do miejscowości Ventimiglia. We Włoszech Sprzymierzeni atakują linię „Gotów“. Na odcinku adriatyckim odznaczają się w walce oddziały polskie, — które po zajęciu Pesaro nacierały dalej w kierunku północnym.

Wojska sowieckie na granicy Bułgarii Liczba jeńców wzrosła do 186 tys.

Wczorajszy wieczorny komunikat sow. doniósł o dalszych postępach ofensywy sowieckiej na południe od Ploesti oraz na zachód i południowy zachód od Bukaresztu. Na obu tych odcinkach wojska sowieckie zajęły ponad 160 miejscowości, w tym — Ghergani, Draganesti oraz Giurgiu nad Dunajem, na granicy rumuńskiej - bułgarskiej. Przez zajęcie Giurgiu została ostatecznie odcięta droga odwrotu wojskom niemieckim, znajdującym się na wschód od dolnego Dunaju. Przed tym już odebrano Niemcom możliwość wycofania się morzem. Została im jedynie droga otwarta na Bułgarię. — Stąd zrozumiały nacisk dyplomatyczny, wywierany przez rząd sojuszniczy na Bułgarię, aby ją zmusić do internowania wszystkich wojsk niemieckich.

Komunikat sowiecki donosi, że w ciągu dnia wczorajszego wzięto 7.000 jeńców, dzięki czemu ogółem liczba jeńców, wziętych na terytorium Rumunii — wzrosła do 186.000. Nadto, jak podaje radio z Bukaresztu, oddziały rumuńskie, współdziałające z wojskami sowieckimi w oczyszczaniu terenów oswobodzonych, wzięły do niewoli 25 tys. Niemców.

O odcinku Warszawy komunikat sowiecki, który wczoraj doniósł o oswobodzeniu Radzimina, Aleksandrowa, Cegieli, Rejentówki, Zenonowa i Zagościńca — dziś nie wspomina. Natomiast Niemcy donoszą o odparciu ataków sow. na północ - wschód od Warszawy.

Komunikat OKW usiłuje zresztą podać ogólną ocenę walk na froncie wschodnim, twierdząc, iż „udało się nam zatrzymać letnią ofensywę sowiecką na całym froncie między Karpatami a zatoką Fińską“, oraz, że „wszelkie próby nieprzyjaciela uzyskania ponownej swobody ruchu załamały się dzięki zacietej obronie naszej piechoty i kontratakowi oddziałów pancernych“.

Nie omylimy się jednak twierdząc, że w swym urzędowym optymizmie dowództwo niemieckie i tym razem zawiedzie się dotkliwie.

Hallo, tu mówi Berlin

CZY WIECIE, ŻE...

— W Rumunii bolszewicy rozbijają oddziały rumuńskie i umieszczają w obozach koncentracyjnych, nie dając im nic do jedzenia.

— U wziętego do niewoli kapitana sowieckiego znaleziono tajny rozkaz, podpisany przez Stalina, w którym Stalin nakazuje wymordować wszystkich księży słowackich.

— Na czasowo zajętych terenach GG utworzyli bolszewicy oboz koncentracyjny w okolicach Rzeszowa, w którym zamknęli robotników Rzeszowskiej Fabryki Silników Samolot. oraz rozbrojonych uczestników oddziałów polskich. Duża część uwięzionych zmarła.

— Kierowane przez agentów bolszewickich bandy francuskie w południowej Francji wymordowały większość chłopów francuskich w departamencie Puy de Dôme.

„Nic o tym nie wiecie? — To znaczy, że nie słuchacie radia berlińskiego, codziennie o godz. 14, 17 i 22. Podane wyżej „informacje“ pochodzą z nasłuchu jednego tylko dnia, 30-go ub. m.

FALKOWSKA — N. Świat 54 — prosi o wiadomość Helę i Zochę z Koszykowej 52 m. 16.

SZAB. Jadwiga z Zielnej — prosi o wiadomość Zofię Charlińską i Irenę Knapieńską na N. Świat 56 m. 35.